Izvirna jezikovna različica te strani nl je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.
nizozemščina
Swipe to change

Roki v postopkih

Nizozemska

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

Roke, ki veljajo v civilnem procesnem pravu, je v splošnem mogoče razvrstiti v naslednje skupine:

a. Najkrajši roki za sodni poziv drugi stranki ter morebitnim tretjim osebam in pričam, naj se udeležijo postopka. Navadno velja vsaj enotedenski rok. Načeloma velja vsaj enotedenski rok za sodni poziv zainteresiranim strankam, naj se udeležijo postopka vložitve, razen če sodišče določi drugače (členi 114–119 in člen 276 (sodni pozivi strankam in tretjim osebam) ter člena 170 in 284 (sodni pozivi pričam) zakonika o civilnem postopku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)). Opozoriti je treba, da če je naslov toženca znan ali pa je znano, da toženec dejansko prebiva zunaj Nizozemske, je rok za sodni poziv tej stranki vsaj štiri tedne (člen 115 zakonika o civilnem postopku).

b. Najdalji roki za uveljavitev pravnih sredstev. Pravno sredstvo ugovora (*verzet*) je navadno treba uveljaviti v štirih tednih. Na splošno veljajo trimesečni roki za pritožbo (*hoger beroep*), pritožbo na vrhovno sodišče (*cassatie*) in tožbo za razveljavitev pravnomočne sodbe (*herroeping*) (glej člen 143 (ugovor), člena 339 in 358 (pritožba), člena 402 in 426 (pritožba na vrhovno sodišče) ter člena 383 in 391 (razveljavitev pravnomočne sodbe) zakonika o civilnem postopku).

c. Roki za izvedbo procesnih dejanj s strani strank in sklepov sodišča. Ti roki na splošno trajajo od dva do šest tednov. Sodišče lahko v določenih okoliščinah dovoli odlog izvedbe procesnih dejanj.

d. Zastaralni roki za začetek sodnih postopkov in izvajanje pooblastila za izvršitev. Splošni zastaralni rok je 20 let. V številnih primerih sicer velja krajši petletni zastaralni rok. Dodatne denarne kazni prenehajo veljati šest mesecev po datumu, ko so bile naložene. Zastaralni rok, ki že traja, je mogoče prekiniti, pozneje pa lahko začne teči nov zastaralni rok. Zastaralni rok, ki velja za pooblastilo za izvršitev, je na primer mogoče prekiniti z vročitvijo sodbe ali s katerim koli drugim izvršilnim dejanjem (členi 306–325, 3. knjiga civilnega zakonika (*Burgerlijk Wetboek*)).

Za zakonske roke prav tako veljajo predpisi iz splošnega zakona o podaljšanju rokov (*Algemene Termijnenwet*).

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

Splošni zakon o podaljšanju rokov poleg sobot in nedelj določa naslednje splošno priznane državne praznike:

novo leto: 1. januar;
veliki petek: petek pred veliko nočjo;
velikonočni ponedeljek: ponedeljek po veliki noči;
vnebohod: četrtek 40 dni po veliki noči;
kraljev dan: 27. april;
dan osvoboditve: 5. maj;
binkoštni ponedeljek: ponedeljek po binkoštih;
božič in dan obdarovanja: 25. in 26. december.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Za zakonske roke veljajo predpisi iz splošnega zakona o podaljšanju rokov. Ta zakon določa, da se zakonsko določeni rok, ki se konča na soboto, nedeljo ali splošno priznani državni praznik, podaljša do konca naslednjega dne, ki ni sobota, nedelja ali splošno priznani državni praznik. Po potrebi se rok, ki traja vsaj tri dni, podaljša za vsaj dva dneva, ki nista soboti, nedelji ali splošno priznana državna praznika.

V nacionalnih postopkovnih pravilih za civilne zadeve, ki se začnejo s sodnim pozivom (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*), se upošteva šesttedenski rok kot izhodišče za izvedbo procesnih dejanj s strani strank in izrek sodbe. Skladno z nacionalnimi pravili o civilnem postopku za kantonske oddelke sodišč (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) kantonska sodišča načeloma uporabljajo štiritedenske roke (http://www.rechtspraak.nl/).

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Rok vedno začne teči s prvim dnem, ki sledi odločilnemu dogodku.

Sodni pozivi

Ni relevantno.

Pravna sredstva

Rok za pravno sredstvo **ugovora** (ki je mogoč samo zoper sodne odločbe, izdane v nenavzočnosti toženca) lahko začne teči na tri mogoče načine:
v trenutku, ko je sodba osebno vročena obsojeni osebi;
ob uporabi drugačnega načina vročitve: v trenutku, ko obsojena oseba opravi dejanje, ki dokazuje, da je seznanjena s sodbo ali začetkom izvršitve, in
v ostalih primerih: v trenutku, ko je izvršitev sodbe zaključena.

Rok za **pritožbe in pritožbe na vrhovno sodišče** zoper sodbe se šteje od dne, ko je sodba izdana. Prvi dan roka je dan, ki sledi dnevu sodbe. Glej tudi vprašanje 12.

Rok za pritožbe in pritožbe na vrhovno sodišče zoper sklepe se šteje:
od datuma izdaje sklepa, kadar se tožnik in zainteresirane stranke udeležijo postopka, in
po vročitvi sklepa ali izdaji kakega drugega obvestila o njem v primeru drugih zainteresiranih strank.

Rok za **tožbo za razveljavitev** sodbe ali sklepa, ki je postal pravnomočen, začne teči, ko nastopi razlog za razveljavitev, tožnik pa je o njem seznanjen, vsekakor pa ne pred pravnomočnostjo sodbe ali sklepa, torej ga ni mogoče razveljaviti z ugovorom, pritožbo ali pritožbo na vrhovno sodišče.

Procesna dejanja

Fiksni roki za izvedbo procesnih dejanj se na splošno štejejo od prejšnjega datuma na seznamu obravnav v polnih tednih. Primer: po obravnavi zadeve s seznama, ki je potekala v sredo, se primer znova uvrsti na seznam za sredo štiri tedne pozneje, rok za predložitev pa je do 10. ure. Če se zadeva umakne s seznama, sodišče nato na primer določi datum, ko se zadeva znova uvrsti na seznam.

Zastaralni roki

Začetek štetja zastaralnih rokov, ki veljajo za sodne postopke, je odvisen od narave postopka. Na primer, pravica do tožbe, s katero se zahteva izvršitev pogodbene obveznosti zagotovitve ali izvedbe nečesa, se izteče pet let po nastopu dne, ki sledi dnevu, ko je zahtevek postal izterljiv. Primer: pravica do tožbe, s katero se zahteva odprava nezakonite okoliščine, preneha pet let po nastopu dne, ki sledi dnevu, ko je mogoče zahtevati takojšnjo odpravo okoliščine.

Izvršitev

Pooblastilo za izvršitev se načeloma izteče 20 let po nastopu dne, ki sledi dnevu izdaje sodbe.

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Ne, vendar v nekaterih primerih način, kako je stranka seznanjena s sodbo, vpliva na začetek roka za uveljavitev pravnega sredstva, na primer za vložitev ugovora. Glej tudi vprašanje 4.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Ne. Rok začne teči na dan, ki sledi dnevu, ko nastopi dogodek.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Če ni drugače določeno, nizozemsko pravo uporablja koledarske dni. Splošni zakon o podaljšanju rokov določa, da se rok, ki se konča na soboto, nedeljo ali splošno priznani državni praznik, podaljša do konca naslednjega dne, ki ni sobota, nedelja ali splošno priznani državni praznik.

Hkrati se zakonsko določen rok, ki traja vsaj tri dni, po potrebi podaljša za vsaj dva dneva, ki nista soboti, nedelji ali splošno priznana državna praznika.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Tudi ti se nanašajo na koledarske mesece in koledarska leta.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Sodni pozivi

Ni relevantno.

Pravna sredstva

V postopkih na podlagi sodnih pozivov se pravna sredstva uveljavljajo z izdajo sodnih pozivov. Razen če sodišče, na katerega je stranka pozvana, ne dovoli drugače, sodni izvršitelj ne sme izdati uradnega obvestila sodnega izvršitelja po 20. uri. Rok se zato dejansko izteče ob 20. uri zadnjega dne. V takih postopkih je treba tudi paziti, da se pri izračunu roka za sodni poziv ne upoštevata niti dan izdaje sodnega poziva niti dan, ko je stranka pozvana na obravnavo (prvi datum na seznamu obravnav). Najkrajši rok mora biti zato določen med tema dvema datumoma.

V postopkih vložitve se pravna sredstva uveljavljajo z vložitvijo vloge v sodnem tajništvu sodišča. To je mogoče storiti po pošti ali osebno v času uradnih ur tajništva ali po faksu do polnoči na zadnji dan roka.

Za pritožbe v družinskih zadevah se čas, ko začne teči rok, nekoliko razlikuje od tistega, ki velja v drugih postopkih vložitve (glej tudi vprašanje 4, „Pravna sredstva“). Tožnik lahko vloži pritožbo v treh mesecih od dne izdaje sodbe. Druge zainteresirane stranke lahko vložijo pritožbo v treh mesecih od dne, ko jim je bil vročen sklep ali ko so bile kako drugače obveščene o njem.

Procesna dejanja

Če je zadeva na seznamu obravnav, velja za predložitev dokumentov naslednje. Načeloma se dokument, ki je namenjen za datum na seznamu obravnav, predloži sodnemu tajništvu sodišča do roka za predložitev. To je skrajni rok, do katerega morajo biti vsi dokumenti, razen sodnih pozivov, in poročila dostavljena sodišču. Skladno z nacionalnimi postopkovnimi pravili sta dan in čas, ko morajo biti predloženi dokumenti, naslednja: sreda ob 10. uri. Če zaradi pisne obravnave zadeve ni obravnave, se dokumenti predložijo sodnemu tajništvu sodišča na datum na seznamu obravnav ali pred njim. Kantonski oddelek sodišča vedno vodi obravnavo, saj se lahko v tem primeru procesna dejanja opravljajo tudi ustno. Dokumenti morajo biti sodnemu tajništvu sodišča predloženi najpozneje na dan pred datumom na seznamu obravnav. To je mogoče storiti po pošti ali osebno v času uradnih ur tajništva ali po faksu do polnoči na zadevni dan.

Zastaralni roki

Glej tudi „Zastaralni roki“ pod vprašanjem 4. Za nekatere pravice do tožbe je pomemben čas, ko je stranka seznanjena z določenim dejstvom. Na primer, pravica do tožbe, s katero se zahteva izterjava neupravičeno plačanega zneska, preneha pet let po nastopu dne, ki sledi dnevu, ko je bil upnik seznanjen z obstojem zahtevka in identiteto prejemnika, v vsakem primeru pa 20 let po nastanku zahtevka.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Da, rok, ki se izteče na soboto, nedeljo ali splošno priznani državni praznik, se podaljša do konca naslednjega dne, ki ni sobota, nedelja ali splošno priznani državni praznik. Vendar skladno s splošnim zakonom o podaljšanju rokov to ne velja za roke, ki se določijo z odštevanjem od določenega časa ali dogodka. Povedano drugače, ta predpis velja za najdaljše in ne za najkrajše roke.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

V nekaterih primerih zakon določa podaljšanje roka. Če na primer neuspešna stranka med rokom za vložitev pritožbe umre in jo njeni dediči želijo nasledniti v pritožbenem postopku, velja nov trimesečni rok.

Na splošno se sicer predpisi glede rokov strogo izvajajo, čeprav je nizozemsko vrhovno sodišče (*Hoge Raad der Nederlanden*) naredilo izjemo v primerih, ko pritožbena stranka ni bila pravočasno seznanjena zaradi napake ali opustitve s strani sodišča. V takem primeru je zadevna stranka zamudila rok, za kar nikakor ni bila kriva sama, in odobreno je bilo kratko podaljšanje.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Rok za vložitev pritožbe je navadno tri mesece. V nekaterih civilnih zadevah, kot je postopek za izdajo začasne odredbe (hitri postopek), veljajo krajši roki za pritožbe in pritožbe na vrhovno sodišče, in sicer štiri- oziroma osemtedenski roki.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Vsi roki glede obvezne navzočnosti stranke so najkrajši roki. Najdaljši rok ni določen.

Sodni pozivi

Sodišče lahko na zahtevo tožnika skrajša roke za sodne pozive stranki, če je to potrebno ob upoštevanju določenih pogojev. V postopku za izdajo začasne odredbe se sodni poziv izda samo, če je sodnik določil datum in čas obravnave, ki lahko poteka tudi v nedeljo. Po potrebi se lahko stranki izda sodni poziv z zelo kratkim rokom. Sodišče lahko določi tudi krajši rok za sodni poziv stranki v postopku vložitve.

Sodišče ne more podaljšati rokov za sodni poziv stranki, lahko pa določi daljši rok za udeležbo v postopku vložitve (glej vprašanji 7 in 8).

Procesna dejanja

Sodišče lahko na skupno zahtevo strank podaljša roke, v katerih morajo stranke opraviti procesna dejanja. Če je zahteva podana enostransko, se odlog dovoli samo na podlagi prepričljivih razlogov ali višje sile. Prepričljivi razlogi so na primer dejanska ali pravna kompleksnost zadeve, potrebno čakanje na sodbo v drugih zadevnih postopkih ali primer, ko je stranka ali njen odvetnik bolan ali na dopustu.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Nizozemsko pravo ne vsebuje določb za tak primer.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Sodni pozivi

Če je stranki izdan poziv z nezadostnim rokom, je sodni poziv neveljaven, če toženec ne pride na obravnavo, za neveljavnega pa ga razglasi sodišče. Samodejno ne more postati neveljaven. Tožnik lahko popravi tako napako, če pred prvim datumom na seznamu obravnav izda spremenjeno uradno obvestilo sodnega izvršitelja.

Če toženec ni navzoč na prvi datum na seznamu obravnav, se preveri, ali sodni poziv vsebuje kakršne koli napake, zaradi katerih bi lahko bil neveljaven. Če je sodni poziv ustrezen, se šteje, da je toženec z nenavzočnostjo storil kršitev, zahtevek pa se v njegovi nenavzočnosti na splošno odobri. Če toženec ne pristopi in najverjetneje zaradi napake ni prejel uradnega obvestila sodnega izvršitelja, sodišče razglasi obvestilo za neveljavno.

Če toženec ne pride na obravnavo in ne imenuje odvetnika, čeprav je bil v sodnem pozivu pozvan, naj to stori, in se izkaže, da je uradno obvestilo sodnega izvršitelja vsebovalo napako, zaradi katere je neveljavno, se ne šteje, da je toženec z nenavzočnostjo storil kršitev. Sodišče določi nov datum na seznamu obravnav in odredi odpravo napake na stroške tožnika. Če toženec pristopi in se ne sklicuje na napako, se šteje, da je bil sodni poziv izdan pravilno.

Pravna sredstva

Ob prekoračitvi roka za uveljavitev pravnega sredstva je kazen nepriznavanje pritožbe. Temeljna sodna odločba nato postane pravnomočna, kar pomeni, da je ni več mogoče razveljaviti z ugovorom, pritožbo ali pritožbo na vrhovno sodišče.

Procesna dejanja

Če procesno dejanje ni opravljeno v določenem roku, se pod določenimi pogoji lahko odobri odlog (glej vprašanje 10). Če odloga ni mogoče odobriti, pravica za izvedbo procesnega dejanja preneha.

Zastaralni roki

Če je zainteresirana stranka dovolila, da se rok za začetek sodnega postopka izteče, pravica do tožbe, ki je zaščitena z zahtevkom, še vedno velja. Vendar je ni več mogoče izvajati prek sodišč.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Strankam, ki so zamudile roke, so na voljo naslednja pravna sredstva.

Sodni pozivi

Tožencu, ki ni navzoč na prvi datum na seznamu obravnav, se v splošnem sodi v nenavzočnosti. Dokler ni izdana pravnomočna sodba, lahko ta toženec sodno odločbo, ki se izda v njegovi nenavzočnosti, prepreči tako, da se kot stranka udeleži postopka. Po izdaji pravnomočne sodbe lahko stranka, ki se ji sodi v nenavzočnosti, uveljavi pravno sredstvo ugovora. Sodna odločba, izdana v nenavzočnosti toženca, preprečitev zamudne sodbe z navzočnostjo na sodišču in ugovor ne veljajo v postopku vložitve. V takih primerih lahko zainteresirana stranka, ki ni bila navzoča, vloži pritožbo.

Pravna sredstva

Roke za uveljavitev pravnih sredstev uveljavlja sodišče po uradni dolžnosti. Roki za vložitev pritožb in pritožb na vrhovno sodišče so obvezni. Sodišča so v interesu pravne varnosti zelo stroga pri uporabi teh rokov. Vendar je nizozemsko vrhovno sodišče uvedlo določeno mero prožnosti za pritožbe v postopkih vložitve. V obvestilu o pritožbi morajo biti opredeljeni razlogi za pritožbo, vendar je v primerih, ko je bil sklep že izrečen, vendar še ni bil poslan in pritožnik zato nima dostopa do ustrezne obrazložitve, dovoljeno predstaviti razloge za pritožbo v poznejšem dopolnilnem obvestilu o pritožbi. Sama pritožba sicer mora biti vložena v roku. Samo v posebnih primerih, če je sodišče storilo dvojno napako, se rok podaljša za 14 dni po prejemu sklepa. To velja, če stranka, ki je vložila pritožbo, zaradi napake s strani sodišča (ali sodnega tajnika sodišča), ni vedela in ni mogla vedeti, kdaj bo sklep izrečen, hkrati pa je bil sklep zaradi napake, ki je ni mogoče pripisati pritožniku, poslan ali izdan šele po izteku roka za pritožbe. V postopku na podlagi sodnega poziva v obvestilu o pritožbi ni treba opredeliti razlogov za pritožbo. Ti se predstavijo šele v poznejši fazi postopka.

Procesna dejanja

V določenih okoliščinah je mogoče zaprositi za odlog zaradi izvajanja procesnih dejanj (glej vprašanje 13). Če odlog ni odobren, pravica za izvajanje procesnih dejanj preneha.

Zastaralni roki

Edino pravno sredstvo zoper iztek zastaralnih rokov je njihova pravočasna prekinitev (glej vprašanje 1(d)). Kljub temu lahko sodišče v zelo izjemnih okoliščinah odloči, da je sklicevanje na zastaranje v nasprotju z načeloma razumnosti in poštenosti.

Zadnja posodobitev: 09/02/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.